

SZERKESZTŐI IRODA:
Békéscsaba 21. szám. (Postapost) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimrendje.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva.
Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Hármas 8 frt. Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat követő napokon.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzpénz-utca 33. szám. (Békéscsaba)

HIRDETÉSI DÍJAK

Egy cenziméternyi tér ára 4 kr. Gyakori hirdetések és iparosok kedvezményben részesülnek. Helyi hirdetések minden hirdetés után 30 kr.

Nyitási cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. Aprilis 6.)

Az erdélyi Kulturgyletnek:

Dr. Cecília Nagy Enyedről
gyermek mulatság tisztá
Jedelmé kép 18 frt — kr.

Összeg: 18 frt — kr.

Ezer adva az addigi kimu-
tatást. 4382 frt 59 kr.
Együtt: 4400 frt 59 kr.

Quousque...?

Meddig tart még a kormány birka-
telme, renyhésége, bűnös mulatsága?
Mikor fogja már egyszer az erdélyi és
oláhországi határrendezést fogyanosít-
ni? Tisza Kálmán már 12 év óta ural-
dik és parancsol egy egész országnak,
12 év óta rendezi az ország ügyeit,
12 év óta családja halomra az ország
előcségt, 12 év óta ugráltatja körül
magát egy indus bálványként sipista
párhivének nagy csűrbeje által. Hát
akkor arra nem jutott ideje, hogy a nem-
zet tekintélyét, méltóságát, vagyonát
megvédelmezze csudar rablók ellen?

Arckunkba szökken a vér, midőn
emlékszel arról a határsértésről
olyanok, melyet moldovai oláh katonák,
tiszték vezetése alatt, tehát nem
magánosok, hanem hivatalos személyek
a csikmegyei határon követtek el.

Az eset egy kormánypárti lap tu-
dósítása szerint a következő:

Szeptember hó 16-án több Szépvíz,
Szt Miklós és Borsosva községi lakos neve-
zett havasokba kiment a hírt vett birtok-
lással megakadályozása végett. Kerek-
lőkben a régi határt embereink megál-
lították a kijelölték azon helyet, melyet a
moldovai haszonbőrök elhasználtak, va-
mint azon területeket is, melyeket a mol-
dovaiak az éven eloglaltak. A saját terü-
létük embereink használni kezdték a
szépvíz fűvet, s kipuhattak az egyé-
nek üveit, kik magyar területen kaszáltak.
Ezek azon moldovaiak voltak, kiket azelőtt
hármas nappal már bekísérték.

Ezen emberektől s még más moldvai
egyektől megtudtuk embereink azt is, hogy
moldvák Ghika herceg mint terület
tulajdonos kijárt a határszélre s határozat
tá ki jelentette, hogy az elfoglalt terület
tulajdonos nem avatkozik, mert a határ azon
s helyen van, hol a csiki községek tartják.

A Ghika által kijelölt határon innen
több mint 100 holdat méretett fel a haszon-
bőrök a moldvák részére. Ezen területen
beültették a moldvai katonák az őrára-
túra használható utat.

Kaszálás alatt magyar területen órá-
sra 2 fegyveres moldvai katonák ment a
moldvákhoz, kiket ezek letartóztattak s
békésre a katonák oda nyilatkoztak,
hogy nekik a parancsnokság rendelte
meg a terület védelmét. Ezeknek a valódi ha-

tárt embereink megmutatták a kerek-
bőrök szabadon bocsátottak. Ezek aztán az őrshe-
lyekre jelentést tettek, mire másnap az az
17-én 10-11 órakor, midőn embereink nyu-
godtan dolgoztak, 12 fegyveres katonák egy
tiszt vezénylete alatt, az általuk magyar te-
rületnek készített uton rájuk ment s a mi
területünkön harcovonalba fejlődve embereink
ket éles tüléssel emilit tisz lovetni kez-
dette, mire embereink áztúttottak s rejtke-
helyeket kerestek.

Ezre a katonák folytonos tülése mel-
lett vonultak magyar területen bennben-
nebb és két katonát az elszéledt emberek
portékája után küldötték, hogy avoktat el-
vitessék, mit a rendelkezésre állott pár va-
dász-fegyverrel igyekeztek embereink meg-
akadályozni, de a fegyverek gyengesége miatt
vagyunk megvédelem lehetetlen volt, s így a
két katonát két zékét, három tarisznyát és 4
kaszát ellopott s kivitte a folyton tüzelő
harcovonalhoz. Ekkor a román katonák a
vezénylő tiszttel együtt bementek embereink
portékáihoz a szállásra, de embereink por-
tékájukat életveszély közt magukkal hur-
colták, mire a katonák visszahúzódtak a
csüregi őrházhoz. A tülése oly heves volt,
hogy a golyók a határszéli magyar lakos-
ok lakházait és egyéb épületeit átfúrták s
egy ház falától kiszakított forgács a háza-
menekülők szentmiklósi Andrást Balást
megsebesítette.

Ezen fegyvertűz délelőtt 11 órától dél-
után 4 óráig tartott. A tülése közben em-
bereink a harcoló katonák közül háromat
teljesen felfegyverkezve és felszerelve elfog-
tak magyar területen. Sok kérés és rimán-
kodás után azonban ezeket is szabadon bo-
csátották s csakis fegyverzetüket a hozzá-
tartozó felszereléssel tartották vissza. Ezen
fegyverszerek most Csik Szépvíz község há-
zában vannak.

Másnap, szeptember 18-án oláh-or-
szági katonák egy altiszt vezetésével mel-
lett hasonló erőszakoskodást, sőt for-
malis harcztot folytattak a csiki széke-
lyek ellen, elfoglalván a Csikmegye
által épített határszéli őrházat és az
oláhországi határt egy egész kilo-
méterrel beljebb tolván magyar te-
rületen.

Eddig szót a tudósítás.

Hát ehhez nem szükséges komment-
árt írni. A kormánypárt szájassai mond-
hatják, hogy a csiki széke-lyek téved-
tek a határszél megjelölésében; mond-
hatják, hogy a leirt összetűzés nagyvit-
va van.

De egyet még sem tagadhatnak:
azt, hogy ilyen rendezetlen állapot mégis
csak gyalázatos hazugság a kormány-
tól. Mert ha egyszer a Magyarország
és Románia közötti határvonal nemzet-
közi bizottságok által tisztáztnak és
a határok világosan megjelöltetnek:
akkor azonnal vége szakadna minden
villongásnak.

Ámde, hogy Magyarország játsz-
sza a nagyhatalmat, hogy Tisza Kál-
mán és pártja mindig dicsekedjenek

erélyesen hazafias és nemzeti érdeket
ápoló kormányzatukkal s mégis széke-
lyeink ősi tulajdonát, az ország hatá-
rait, a nemzeti vagyont nelegyenek ké-
pesek néhány booskoros oláh katoná-
paczkázásaitól és erőszakos foglalásai-
tól megvédelmezni, vagy ha a sérelem
bekövetkezett: azért a hatalmas osztrák-
magyar monarchia ne legyen képes éve-
ken át elégtételt szerezni: bocsánatot
kérünk, de ez már mégis csak szé-
gyenletes és vérlázító gyávaság és reny-
he lustaság!

Politikai hírek.

Sophiából aug. 24-iki kelettel írják:
Ma éjféltől egy óráig a fejedlem elnök-
lete alatt minis.tertanácsot tartottak. A ta-
nácskozás tárgyat a szultánnak Coburg
hercegehez intézett irata képezte, melyben
a hercegezt a berlini szerződésre való hi-
vatkozással felszólítja, hogy hagyja el az
országot. A szóban forgó irat, melyen alá-
írás nincs, egy a hercegezt kíséretéhez tarto-
zó egyének adatott át Onik efendi, a török
consulatus titkára által. A minis.ter-
tanács elhatározta, hogy az iratot nem ve-
szí figyelembe.

A miniszterek a nap folyamán újra
tanácskoztak a portának a bolgár ügyben
kiadott jegyzéke tárgyában. A jegyzék hi-
vatkozik Coburg hercegre aug. 11-én kelt
s a szultánhoz intézett levelére, s kijelenti,
hogy a hercegezt megválasztásához az őrs-
szakos hatalmak nem járultak hozzá és hogy
Coburg trónfoglalását a porta és a nagya-
hatalmak rosszallják. Ennek folytán a nagy-
vezér, a hercegezt bulgáriai tartozkodását a
berlini szerződéssel ellentétben lévőnek és
törvénytelennek jelenti ki. A kormánykö-
rök ma is egyetértésben abban, hogy ez a
jegyzék a bolgár kormánynak a porta iránti
barátságos magatartását nem fogja megvál-
toztatni. Nacsevicus miniszter nézete, mely a
minis.tertanácsban általános helyeslésre ta-
lált, az hogy Bulgáriának addig, míg a
porta ellenségesen nem lép föl, arra kell
töröknie, hogy Törökország a lehető leg-
jobb viszonyt létesítse, hogy Konstantiná-
polyban azt a meggyőződést keltsék föl, hogy
a szultánnak hódoló és a portának szívélyes
szövetségre törekvő Bulgária, Törökország
ra nézve sokkal kedvezőbb kilátásoknak nyit
utat, mint egy idegen főhatalom alatt levő,
nyitlan vagy titkon Konstantinápoly ellen
törő Bulgária. Azt hiszik, hogy ezt az irány-
zatot Konstantinápolyban meg fogják érteni.

Az új minis.terium kísérletet tesz köl-
csön felvételére. Ez lesz az első lépése. Lon-
donban hír szerint Kalcsev fogja a kormányt
képviseelni, a bukaresti állomást pedig Na-
csevicusnak tartják fenn, aki csak néhány
hónapra hajlandó a külügyi tározat vezetni.

A panszlávok és Boulanger. Varsóból
jelentik tegnapi kelettel: Oroszország szélső
panszláv körében nemrég azzal a szándé-
kkal foglalkoztak, hogy felirattól inteznek
Boulanger tábornokhoz, felszólítván őt, hogy
Moszkvát meglátogassa. Az eszmé megpen-
ditőnek azonban illetékes helyről félrema-
gyarázhatlan módon értésre adatott, hogy

a terv kivitelezése nem tűrhető. A felirat azon-
ban tényleg el is maradt.

Kossuth Lajos nevenapja.

Kossuth Lajos, a magyar haza legna-
gyobb fia tegnap ülte nevenapját. Az ország
szabadságát, függetlenségét szerető minden
polgár előtt ünnep volt a nap. Azok a táv-
iratok, melyek e hatalmas nagy hazánkfiát
magányában felkeresték: a nemzet legszen-
tebb érzelméből fakadtak. Magyarország
majd minden zugában, nagyobb városában
megülték a nagy száműzött névnapjának
ünnepét. De a főváros ünnepélye a külső
solonmítás mellett benső erkölcsi nagyságá-
val is culminál az ünnepélyek felett. A név-
nap előestéjén tartott ünnepélyekről rövi-
den az alábbiakban referálunk:

A Terézvárosban az első budapesti
1848-49-iki honvédegyletnek egylete ülte
meg a névnapot. A beszéd, melyet itt Eő-
vös Károly országgyűlési képviselő tartott,
a lángoló hazafias élviláhatlan érzelméből
fakadt. Beszédét így végzi:

„Van nemzetünk történetének egy alak-
ja II. Rakóczy Ferenc, mely méltó arra,
hogy Kossuth Lajos alakjával összehason-
líttassuk. S minő népszerűsége volt neki!
Midőn a nemzet 1790-ben József császár
rendszerének megbukása után először jutott
szabad s.őhoz, mint 1848-ban is, egyik fel-
vidéki vármegyében találták egy ősz, öreg
rokkant 90 éves embert, kiről bizonyos volt,
hogy Rakóczy életében meg látta, a buj-
dosó fejedelmet. Szathmárynak hitták az
őreg kurucot, vármegyéről vármegyére, vi-
dékéről vidékre hitták és mentek ünneplé-
sére. Az emberek csókolták kezét, ruháját,
az asszonyok és gyermekek boldogok vol-
tak, ha közelébe juthattak, pedig egyeb-
ért dreme sem volt, minthogy a bujdosó fejedel-
met szeméivel láthatta. Így vagyunk most,
így van most a nemzet a bujdosó kormány-
zóval, kinek arcképe itt van s kinek ne-
venapjára jöttünk mi össze. Az ő népeze-
rűsége épen olyan, mint dícső elődjé, a buj-
dosó fejedelmé. Most találkoztam a vála-
sátsónál egy öreg emberrel Kéjvárárt, rég
ismertem már, megkérdeztem, micsoda párti;
mondja ő: 48-as; jó hát örülök neki, hogy
negyvenéves, de hát miért az? —
Hogy lehet tőlem ilyen kérdézn, mi-
kor én vittem Kossuth Lajos t. Teleky
Lászlóval együtt Kehidára; hogy
lehetnék én más párti mint 48-as. Most
minden város dispolgárává választja Kos-
suthot, erre nem adok sokat, valamint arra
se adok sokat a mikor 80-as éves születése
napján a vármegyék hozzá felirtak, mert
néhány vármegyénél láttam, hogy a kik
ezt aláírták ép ellenkezőkép tesznek mint
ő és a mint ő tanácsolja. A mi hivatalos-
n történik ily dologban, arra nem adok én
semmit. Hanem ha elem áll egy férfi s azt
mondja: uram így nézzen a szemem közé,
hogy én külföldi ember vagyok mint más,
mert én láttam Kossuth Lajost, én beszél-
tem vele, ő szemet vetett rám, szavára mélt-
tatott és ha ilyen férfit és nőt százát és
ezret találólok az ország minden részéből:
ez a népszerűség. Pedig Kossuth mögött
nem áll a trón, nem áll a korona, őt nem
dicsőíti a sajtó, őt nem adhat se hatalmat,
se rendet, se rendelkezést, se hivatalt, se
napidíjat, mert maga is szegény és bujdosó.

És ő mégis nagyobb hatalom és tovább tart
neve és befolyása, mint azoké, kiket most
hatalom egész rendszerre vesz körül, emel és
dicsőít. Mert ő igazán népszerű. Azonban időm
eltelt a beszédem be kell fejezmem. Mi még
szerencsés korban élünk, mi még Kossuthot
láthatjuk mint erőteljes alakot; kinek a
gondviselés ritka kegyelméből szíve, lelke,
kedélye, egészen ép. Igaz, hogy nem is idő-
sebb 84-évesnél. Mi még láthatjuk s min-
kéb meg szavára méltathat, ha kiutazunk
hozzá. De én hiszem és reménylem, hogy
őt még itthon, nemzetünk kebelében, hazánk
szívében is, láthatjuk. Am legyünk mi öre-
gek, kopaszok mind a kik itt vagyunk, de
őt, a dícső bujdosót mindaddig, míg itthon
nem láthatjuk, tarisza meg az igaz isten!
(Visszaérkezés). A tetszenyilvánítások-
kal többszörös-n megcsakított beszéd rend-
kívül nagy hatással volt a közönségre. A
tapaszkodás és éljenek alig szakadt vége, pe-
csekbe került, míg a programot foly-
tatták.

A józsefvárosi független polgár-
ok ünnepé, melyet a szociális utcazi Wohlfart-
félsé helyiségben rendeztek, volt a leg-
fényesebb, a leglátogatottabb az egész fő-
városban. A szép kerti bejáróját ékes trans-
parent díszítette, 1848. Előjen Kossuth Laj-
os* felirással s benn a kerti is, mely szoci-
ális tel volt vendéglél, zászlókkal, lám-
pionokkal, transparensekkel gazdagon fel-
volt díszítve. A józsefváros, mely minden-
kor a legjobban kivált a Lajos-napja meg-
ünnepelésében, az idén a szokotnál is na-
gyobb számmal küldötte képviselőit az ün-
nepre. Voltak vagy négy százán, köztük
— a minnek az egész ünnep hangulatá-
ra nem kis befolyása volt — vagy száz
szép asszony. Az első fogás után Madar-
y Gábor, a józsefvárosi függetlenségi és
48-as párt elnöke állott fels monddott nagy-
hatású beszédet, Kossuth Lajosra emelte
poharat, kinek a nagysága oly magasan
emelkedik ki amaz apróságok fölött, kik
most Magyarország sorsát vezetik. Utána
Seffer László a párt jegyzője szólott, külö-
nösen a Kossuth Lajos korának nemzeti és
demokratikus áramlatáról emlékezve meg,
s az alkalomból éles kritika alá véve azt a
legújabb királyi k.éziratot, mely az iro-
dalom és tudomány emberei számára az új
„osztrák-magyar” érdemleányt alapítja.
Elvárja e kerület képviselőjétől, hogy el fog
követni mindent a nemzeti sérelem orvos-
lására s megtorlására, annál is inkább, mi-
vel e k.ézirat sérti azokat a közönséges
törvényeket is, a melyeket a kerület kép-
viselője védelmez. Békassy Károly szólott
még, s ezzel bezárult a hivatalos toaszto-
k sora s a társaság elhatározta, hogy Kossuth
Lajoshoz üdvözlő táviratot küld. Ennek a
szövege ez:

„Kossuth Lajosnak, Magyarország kor-
mányzójának 22. Via dei Milite Torino Ita-
lia. Budapest Józsefvárosának kormányzó
ur eszméiért nemcsak lelkesedésre, hanem
tettre is kész polgársága, hazafias üdvözlé-
tét, legjobb kívánatait küldi névnapjára
nemzetünk búszkeségének, jövője reményé-
nek A józsefvárosi függetlenségi érzelmi
polgárság nevében Madary Gábor.”

A ferencvárosi független-
ségi párt ez idén mester-utozai Witt-
mann félsé kerti helyiségben ünnepelte meg
Lajos napját, mely Kossuth Lajos arcké-
-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA

1887. augusztus 26.

Alicze.

Ki volt Alicze? Egy kedves szőke lány
Az élet első, rózsás hajnalán,
Könyved mosolygós, mint a napfény,
Mely játsza szíve fölött.
S nyomán virágok ékes a határ.
S ki voltam én? Egy gyermek, ifjú még,
Kit boldoggá tett minden semmiség.
Ha tőle kaptam, egy szál virág,
Hogy azt hívem legott:
Nem minden kincsével a világ.

S ő szerető? Nem mondta sohasem,
Bár a mikor elváltunk, csöndesen,
Féltve suttam azt az égi szót.
S megcsókáltam neki,
Hogy meghalok, ha nem szeret viszont.
S ő mit felelt? Csak elpirult szegény,
Pisnyit kezd remegni érzékeny,
Ott lebegett a válassz ajkain.
De ennyit szót csupán?
„Még ősszel, ha találkoznék megint.”
S aztán mi lett? Ó bus: emlékezni!
Virágillás... az ősz előkezdett.
S virágillásokról újra láttam őt...
A terítők felett, de csak szíve-
Tört lilom tört lilomok között.
Hosszan tapadt rá könnyező szemem,
És ő, aludt, mosolyogva csöndesen.
Csak ajka szélén tilt egy bus: vonás.
Még most is azt hiszem,
Ha volt az el nem mondott vallomás.

Pálmai Kálmán

A keleti kérdés.

IV.

Ha Magyarország belállapotát azok-
ból a közleményekből kell megítélnünk, a
melyek a külföldi folyóiratokban és napi
újságokban jelennek meg, egyáltalában nem
mondhatjuk békésnek. A német újságokban
a százasok, a francziákban s némely német
és angol újságokban, valamint hogy köny-
vekben a románok és horvátok terjesztenek
megrázó híreket a magyar zsarnokságról.
A magyarok, szerencsétlenségükre, híven
megvalósították első királyiuk eszméit, hogy
t. i. egy ország ereje a különböző népek
egyesülésében áll, még pedig oly formán,
ha mindeniknek meg van engedve, hogy sa-
ját nyelvet művelje. A magyarok mindig
loyalisok voltak a nem-magyarok iránt el-
annyira, hogy a magyar királyok és feje-
delmek mindig tartottak magok körül min-
denféle fajbeli hivatalnokot, s mindíg külön-
böző kegyet tanúsítottak irántuk.

Hogy csak egy esetet említsünk, a ti-
zenharmadik százban egy nagybárra ki-
vándorlókól álló szász telep vonult részint
Magyarországba, részint Erdélybe. II. Gejza
király az ország legtermékenyebb vidékeire
telepítette őket. A mai napig is ott élnek
oly előnyöket élvezve a melyben még a
magyarok sem részesültek. Az illető vidé-
ken egy független telepet formáltak önma-
gukból, magok választák tisztviselőiket, s
csak olyan embert fogadtak el bírónak, a kit
magok választottak. Hogy egyebet mellőz-
zünk, nevezetesen kiváltságok volt az, hogy
a földbirtok felett oly kizárólagos rende-
kezési joggal bírtak, hogy a magyar neme-
seknek nem volt szabad a fejedelemtől olyan
birtokot kérni kegy-adományul vagy jutal-
mul, a mely az ők határában belül feküdt.
Ez a százasok jelenlegi helyzete csak
annyiban különbözik a régítől, a mennyiben

azt az újabb viszonyokhoz képest módosi-
tani kellett. Külömben az ők jogaik telje-
sek és épek, mert míg például Németor-
szágban a lengyeleknek nemcsak meg nincs
engedve, hogy saját nyelvüket iskoláikban
tanítsák, hanem tömegben üldöztetnek ki az
országból, addig a magyar törvény csak
annyit kíván meg, hogy iskoláikban a ma-
gyar nyelvet is tanítsák, hogy így annak
nem tudása ne akadályozza az állami hiva-
latbá lépést. Elannyyra, hogy minden to-
vábbi bizonyítgatás nélkül ki kell jelente-
nünk, hogy mindaz, a mit a nemzetiségi iz-
gatók a magyar jogtalanságról hirdetnek,
hamis és igaztalan.

Egy-két év elteltével épen ezér esz-
tendeje lesz, hogy a magyarok e drága föld-
nek birtokosai és kormányzói. Itt-ott feltűn-
tek, hogy mit miveltek a multban, s ta-
lál az azok után joggal mondhatjuk, hogy egy
ily nemzeti élet nem volt okékküli. De a
dícső mult emléke még nem elég biztosítéka
a jövőnek. A jövő a multon, de főleg a je-
lenen alapul. És most kérdezzük, hogy mi
a jelene Magyarországnak?

Magyarország Erdélyvel együtt és a
hozzátartozó részek nélkül 4000 négy-
szög mérföld terület 18 millió 561.245 lakóval
A lakóköz nemzetiség szerint következő
arányban oszlanak meg:

Magyar	44.91 százalék
Német (és szász)	18.09
Szláv	13.04
Római	16.98
Rutben	2.50
Croac és szerb	4.41
Másféle	5.12

Figyelembe kell vennünk e táblázat
mellett még azt is, hogy a nem-magyar la-
kóknak igen tekintélyes száma beszél ma-
gyarul, elannyyra, hogy az összes lakóssá-
gnak csaknem hatvan százaléka a magyar
nyelvet használja. A városokban, mint a

kultura központjaiban ez a viszony még jobb
minthogy ott a magyarok a lakosok 62 szá-
zalékát teszik s a nem magyaroknak is
egyhármada beszél magyarul 1870-1880-ig
vagyis az ország állandó békét élvezett, a
nevelés lényeges nagy haladást tett, ugy-
hogy 1880-ban a hét éven felüli fiú gyer-
mekek közül, hatvan a lányok közül, öt-
ven perczent tudott írni és olvasni, a mi
mindkét részen csaknem tíz perczent javu-
lást mutat a jelzett idő alatt.

A nevelési statisztika igen érdekesen
tűnteti fel a nemzetiségek viszonyát. Ugyan
is a közoktatás ügyi miniszter által 1884-
85-ről kiadott jelentés szerint az országban
tanult 1.800.731 gyermek közül volt:

Magyar	911.715	vagyis az egésznek 50.63%
Német	282.378	15.68
Szláv	262.804	14.59
Római	212.139	11.78
Horvát	29.396	1.63
és szerb	99.324	5.14
Másféle	99.324	5.14

Ezek a számok a vallások szerint is
igen érdekes képet tüntetnek fel, mert van:
Római kath 54.40 %
Görög (nagyobbára román) 7.52 %
Görög nem egyesült 10.82 %
Lutheránus 9.46 %
Calvinista (ev. ref.) 14.37 %
Unitárius 0.40 %
Zsidó 4.54 %

Az ország culturalis haladását élénken
illusztrálja a hírlapirodalom haladása. 1856-
ban a Magyarországon megjelent hírlapok
és folyóiratok száma hatvan körül állott, s
az azóta eltelt harminc esztendő alatt
578-ra emelkedett. Ha ismét a statisztiká-
hoz fordulunk a nemzetiségi viszony képe
ez: magyar 516 német 160 szláv és croat
45. román 27. zsidó 1. franczia 2.

És már a fennebbiek után nem is szük-
ség sokat mondanunk. Ezekből könnyen

vonhat következtetést Magyarország jövőjére
bárki is. A magyarok régen úgy mint a
közeli multban is méltóknak mutatták ma-
gukat az általuk elfoglalt állásra. Buzgó-
ságok és életerejük mit sem csökkent meg,
annyyra hogy ha egy békés jövőre számí-
thatnak, semmi nem fogja megakadályozni
abban, hogy Európa nagy nemzetei közé küzd-
jék fel magokat.

Még kell emlékeznünk záradékol egy
néhány sorban a magyarországi unitárius-
okról. Az unitáriusok a többi vallásleke-
zetekhez mérten elenyésző csekély számban
vannak a mennyiben csak 60.000 lelket
számálhat. Ezt a számot meglehet kétsze-
rezni sőt tán még többre is felemelkednek
ha a rokonszenvezőket is számba vehetnők,
de valóban számok csak ekkora.

Mindezek, két-három ezeret kivéve
mind az Erdélyi részekben, a keleti határ-
hoz közel laknak, annyira hogy ha a keleti
háború kitörne őket legelőször érné. De ter-
meszetesen ebben a veszedelemben osztoz-
nának mások is minthogy ők a többi fele-
kezetekkel vegyesen laknak. Ha tehát a
keleti kérdés rosszul áll ki, akkor az uni-
tárius határozott veszedelemben forog, mert
ha Oroszország foglalná el Erdélyt, alig-
jobb banna az unitáriusokkal mint a hogy
tényleg bánik a zsidókkal és lengyelekkel,
Oroszország csak egy vallást ismer s alig
remélhető hogy épen az unitárius kedvéért
kivételt tegyen.

Feltéve, hogy az erdélyi részek Romá-
niához csatoltatnának, az unitárius vallás
sorsa ugyan az lenne. Arra nézve, hogy az
unitárius vallás tömelemben veszedéllyel, sok-
kal több cultura és nagyobb türelmeség
szükséges, — mint az a mivel a mi keleti
szomszédaink rendelkeznek.

Az unitárius egyház borszu háromszáz
év alatt sok megpróbáltatásnak és sok szen-
vedésnek kénytelen volt alávetni. Nem egy-
-

pével és nemzeti zászlókkal volt csinosan feldíszítve. Az első pohárköszöntőt Csáth Zsigmond mondta a jogozimen, hogy ő a társaság neveztese. Előtte Kossuth Lajost és elszavalta Hiadornak Kossuthot irt ódját, mely viharos tetszést aratott. Ezután a társaság osztatlan figyelmé között Török Lajos kezdett beszélni. Emelkedett szellemű, igazi szónoki erővel elmondott pohárköszöntőjében fejtegette Kossuth nagy eszméit, majd hosszu és boldog életet kívánt a nagy számúztottak. Viharos éljen fogadta a nagyhatású beszédet. A toasztok hosszu sora után a társaság vigi piharás mellett késő éjjelig maradt együtt.

A ferencvárosi polgárok egy része a Czuczor-utca 6. számú Páhelek-féle vendéglőben ünnepelte meg Kossuth Lajos névnapját. Megelőzőleg az ott voltak együttesen a „Szózatot” énekeltek el, ezután Csorba Ákos beszédében emlékezett meg Kossuthról. Utána Boockay György volt honvéd a 48-as időről szólott, majd Terkulya Mihály „Kossuthhoz” című költeményét szavalta. A jelen voltak a következő üdvözlő táviratokat küldték Turinba:

Kossuth Lajoshoz: A ferencvárosi Czuczor utcában a fővárosi polgárok nagy nevednek dicso napján ünnepelvényen, drága életedért ösztönös szívvel mélyből fakadó üdv és sok szerencse kívánatokat küldik hazafias üdvözléssel.

Az egyetemi ifjúság lelkes ünneppel ülte meg a legnagyobb magyar névnapját. Az ifjak szép számmal gyűltek egybe a magyar-utcai „Nagy pipa” vendéglőben, hol a magyar zene hangjainál, a kedélyek fölmelegedvén, hangulatos, hazafias felköszöntőkben nem volt hiány. Az első áldomás, természetesen, a nagy számúztott, Kossuth Lajost éltette. Csoma Béla mondta.

Ezután Hód Lajos fölolvasta a Kossuthoz intézett távirat szövegét, mely így hangzik: „Lajos napján nem feledkezhetünk meg rólad a szívünkben üdvözlőnek eszméd harcosai, a budapesti egyetem polgárai.” Mondtak még fölköszöntőket: Hód Lajos, Plathy Adorján, Oroszlai Lajos, Párhényi László stb.

Külföld rovata.

Bolgár trónválság

Hittelt érdemlő forrásból legújabbban a következőket közlik: A politikai helyzet nagyon komoly ugyan, de van remény a tisztázásra. Igaz, hogy Németország és Franciaország tudára adattak Nacsevicus miniszternek, hogy Bulgáriával megakadt minden hivatalos és officiozus érintkezés, de mindkét hatalom azóta már tett intézkedést a kiválóan fontos ügyek elintézésére.

A többi hatalom egyelőre szintén nem érintkezik hivatalosan a bolgár kormánnyal. Mindazáltal magatartásuk Orosz-, Francia- és Németország büszke fellépése következtében határozottan rokonszenvesebb Bulgáriá irányában. A helyzet megoldása Konstantinápolyban nyugszik és itt sürgetik Orosz- meg Franciaország, valamint, ugy látszik, az időben Oroszországgal történt kibékülés következtében Németország is a portát, hogy Artin efendit, mint rendkívüli biztost és a szultán különös fahatalmazzásával Szófiába küldje.

Ausztria-Magyarország, Angol- és Olaszország ellenkező értelemben működnek és e hatalmak egyike kijelentette a szultánnak, hogy ha túlságosan megfeszítik a hirt,

nagyon össze fog bonyolódni a helyzet. A porta eddigig semmire sem határozta el magát. Artin kiküldetése ügyében Szófia és Konstantinápoly közt direkt sürgönyváltás folyt. Itt el vannak szánva a legszélsőre és bátran szembe néznek a veszedelemnek. Ugy látszik, teljes eréllyel meg akarják védeni Bulgáriát önmegvédelmi jogát. A külügyi helyzetről tegnap Nacsevicus miniszterrel tanácskozott a fejedelem.

Oroszország a legerélyesebb akciózt fejt ki Konstantinápolyban, hogy a portát a Bulgáriában való beavatkozásra bírja. A porta szállma meg Ruméliát, Oroszország Bulgáriát, s a török birtok újra szervezné a bolgár kormányt. A porta mind eddig vonakodik a tervről. Koburg Ferdinánd fejedelem beszédeiben nagy loyaltással nyilatkozik a portáról, s valóban az új fejedelem sorsa első sorban attól függ, hogy a porta fenntartja-e passzivitását?

Német- és Franciaország megszakította a diplomáciai érintkezést Bulgáriával s attól lehet tartani, hogy a többi nagyhatalmak követik e példát.

A havasokból.

Topánfalva, 1887. aug. hó.

Őfelsége születés napját, valamint Szt. István király napját is, a topánfalvi közönség igen szépen ünnepelte meg.

Őfelsége születés napját megelőző este fényes világítás volt a községben, s a fenyvesben pedig tűzijáték rendeztetett. — Másnap isteni tisztelet tartott a róm. hath. templomban, hol a szolgálatot Kovács Gyárfás plébános végezte. A templom igen szépen fel volt díszítve, az oltáron nemzeti színű zászlók és virágok között díszlett Őfelsége képe. Lelekemelő volt különösen a Hymnus elnevelése. A kar, mely Loyozel Ilona, Loyzel Marika, Dudusz Gábor; Kágerbauer Béla, Loyzel Kálmán, Molnár Lajos, Kovács Pál, Stoff János és Osztián Jánosból állott, igen szépen énekel, s nagyon helyesen tennék e műkedvelők, ha szép énekükkel az isteni tisztelet díszét máskor is emelnék.

Szt. István napja hasonló ünnepélyességgel tartott meg, a mikor Kovács plébános hazafia szellemű áthattal szépen kidolgozott beszédet tartott.

Társadalmi életünkben is nevezetes mozgalom indult meg. A fiatalabb nemzedék körében, hűgyek és urakból egy műkedvelői társulat létesítése ösztönzött, az indokból, hogy a tiszta jóvedelem egy felalítandó kaszinó javára fordítások. Önszandó, hogy a megkezdett nemesszűziség ne legyen csak szalmatűz, hanem minden akadályt leküzdve fényes eredményt mutasson fel.

Egy kaszinó alakítása, mely ezen elszigetelt helyen a különféle elemeket összehozza, társadalmi életet létesítsen, — elkerülhetetlen szükséges. Csak azon lehet oszálkodni, hogy eddig annak érdekében senki sem munkálkodott. Azonban sokkal jobb későn, mint soha. — Zudor Ákos főszolgabíró mostanában közömbösnyez. Kötelessége minden művelni embernek azon munkálni, hogy a kaszinó létesítéséért, ezen rég érzett hiány végre valahára pótolva legyen.

Sclausch püspök beiktatása.

Nagyvárad, aug. 25.

A püspök ünnepélyes beiktatása szerdán ment végbe, oly díszszel és fényvel, melyet rég idő óta nem látott városunk közönsége. A városban már kora reggel szokatlan élénkség volt; a lakosság óriási

számban sietett a székesegyházba, melynek minden zuga megtelt már 7 órakor.

Az előkelőségek fényes díszruhában jelentek meg. Jelen voltak: Széchenyi Pál gr. miniszter, Lukács György államtitkár, Pavel Mihály gr. kath. püspök, Gervay posta főigazgató, br. Döry főispán, Beöthy alispán, gr. Pongrácz, Lukács Antal földhivatali igazgató, br. Schönberger altábornagy, Sal polgármester, Klobuszky Béla, gróf Batthyány József, Des Escherolles Károly, Petrovics Ferenc stb., továbbá a megye, a város összes hatóságai, iskolák és egyetemi képviselői, az egyházmegyei papság, a közös és honvéd tisztikar, számos hölgy, mindannyian díszben. Pont 9 órakor kezdtek meg a harangok. A püspök díszfogaton érkezett a templom elé, hol az összes káptalan. Ngáll püspökök, fogadta. A bevonulás valóban fejedelmi volt s feljuthatlen hatást gyakorolt az egybegyűlt összes nézőközönségre.

A királyi kinevezési okmány, valamint a pápa megerősítő bullájának latin és magyar nyelven történt felolvására után a főpásztor latin nyelven üdvözölte a káptalant és a megye papságát, kinek nevében Nogáll püspök válaszolt. Ezt követte a papság engedelmisségi hódolata. A közönségre nézve kétségkívül legjelentékenyebb momentumát a főpásztornak magyar nyelven a néphez intézett ragyogó szónoklata képezte, melyet az általános mély osend és figyelem között hallgatott végig.

Az ékesen szóló egyháznagy majdnem egy órán át tartó szónoklatában fejtegette a kath. anyaságház erejét mindazon tévedésekkel szemben, melyeket a tudomány, a hitelenség és az erkölcsatlenség elleni küzdelemben kifejt. Emelkedett, elragadó nyelven festette a keresztény anyaszentegyházban a vallásban gyökerező hit és erő győzelmeit s rendkívül meggyőzően bizonyította be a keresztény család és a nő értékét és jelentőségét a társadalomban.

Végül magához emelte a halga óságot: gyönyörű imájával, könyörgőve a király-, a háza-, az egyház- és híveit. A szónoklat befejeztével ünnepélyes mise, végül pápai áldás volt. Délben 1 órakor díszbebeadtott a püspök, melyen a megye és a város előkelőségei vettek részt.

Tanügy.

Értesítés.

A sepsi-szentgyörgyi mulakalós tanulóhellyel kapcsolatos polgári fiúiskolába az 1887—88 ik tanévi beiratások folyó évi szeptember 1-én kezdődnek meg s tartanak 7-éig, az igazgatósági irodában, délelőtt 8—12 óráig. A felvételi és javító vizsgálatok ugyanazon napokon, a délutáni órákban tartatnak meg. A javító vizsgálatokra szept. 10-e után senki sem jelentkezhetik. A ki addig nem javít, osztályt ismétel.

Szeptember 8-án lesz a tanév ünnepélyes megnyitása.

Az I. osztályba oly növendékek vétnek fel, kik legalább is 9 évesek és iskolai bizonyítványt mutatnak fel arról, hogy 4 elemi osztályt jó sikerrel végeztek; különben felvételi vizsgát kell tenniük.

A polgári iskola bármely osztályába felvételt minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beílik és az azon osztályban megkívántató előkészítőszegrel vizsgálat után bizonyoságot tesz.

A mulakalós tanulmelybe való felvételi díjmentes. A tanulók az eszközöket és feldolgozandó anyagot ingyen kapják. A IV. osztályon kezdve bármely ép és erős testalkatú tanuló részt vehet a gyakorlatokban. Azonban, ki egyszer beiratkozott, az köteles a VI-ik osztály bevégezéséig vagyis há-

rom évig mulakalós tanulóknak maradni. A kilépés csak betegség miatt orvosi bizonyítvány alapján engedtetik meg.

A felvételi vizsgálat díjmentes.

A polgári iskola IV. osztályát bevégezett tanuló, ha szakiskolába akar átmenni, átélphet:

- a) a tanítóképzőbe,
- b) a kereskedelmi iskolába,
- c) az országos mintarajztanodába,
- d) a közép-ipartanodába,
- e) a cs. kir. hadapród iskolákba,
- f) a reáliskolákba, ha a franczia-nyelvből,
- g) a gymnasiumba, ha a latinnyelvből pótvizsgálatra áll.

A polgári iskola hat osztályát bevégezett tanuló előtt következő utak állanak nyitva:

- a) alkalmazhatja magát állami hivatalokra, vasuti gyakornokságra, nem kincstárilag kezelt postai, távirati kezelői szolgálatra, számtartási hivatalokra a miniszteri umoknál, vámi, pénzügyi, fogyasztási adói, pénz- és adóügyi, dohánybevéltási, gyártási és eladási, lotto-, bányász- és sóhivataloknál, a megyéknél segéd- és kezelő állomásokra, körjegyzőségre.

- b) ipari, kereskedelmi, biztosító társulatoknál, pénzügyintézeteknél.

Ha a 6. osztály bevégezése után tovább akar tanulni, átélphet a gazdasági és állatorvosi intézetekbe, a selmeci erdőészeti akadémiára.

Tandij egész évre 4 frt, könyvtáridj 50 kr, mely díjak a beiratásakor azonnal fizetendők. Szegénysorsu tanulók hatóságilag igazolt szegénységi bizonyítvány alapján a tandíjfizetés alól egészen vagy részben fölmentnek.

Segénysorsu tanulók tankönyvekkel segélyeztetnek. Mithogy azonban a tanév ünnepélyes megnyitásával egyidejűleg a tankönyv segélyezés-k is megtörténne, kérem a beiratkozásra kitűzött időt pontosan megtartani, mivel a később jelentkező tanulók segélyre igényt nem tarthatnak.

A szülők, vagy azoknak helyettesei felkértem, hogy a beiratásra gyermekeikkel személyesen megjelenjen sziveskedjenek, hogy a szükséges anyakönyvi adatok pontosan bevezethetők s a fizetések azonnal eszközölhetők legyenek.

S. Szent-Györgyön, 1887. aug. 20.

Dr. Szász István,

igazgató.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen főtanoda 1886—87 évről 110 lpra terjedő értesítést ad ki az igazgatóság, melynek elején közölve van Makkai Domokos rector-professor nagyszabású évzáró beszéde. Foglalkozik a beszéd behatóan azon vársánylyal, melyet a felekezeti iskolának az állam által fenntartottakkal kell folytatni és fejtegeti a felekezeti iskolák szükségességét. „Az országunk és a nemzetünk szeme fénye a középiskola. De előnye az, ha több szeme van s több oldalról nézheti hivatását és jövőjét. Legyen egyik szeme a reformált egyház iskolája, mert ezzel látott eddig legvilágosabban!”

Az iskolának ez évben 754 növendéke volt, kik között a teológiai akadémiára 72, a gymnasiumra 360, a tanítóképzőre 61, és az elemi iskolára 261 tanuló esett.

Pályadíjak és jutalmak címén az év végével kiosztottak összesen 689 frt 75 kr és 17 drb cs. kir. arany. Pályadíjak voltak kitűzve: egyházi beszéd készítésére, a teológiai tudományok köréből egy kérdés, nyelvből, héber, latin és görög nyelv-ből, rajz, szépírási, torna, zene és énekre. Anyagiilag segélyezve volt az ifjúság pénz-

zel, cipővel, kosztal, ingyenes korhálápolással stb.; a segélyek összege 30000 frt 16 kr és 17 drb. cs. kir. arany. Ez az összeg bizonyítja az intézet növendékeivel gyakorolt jótékonyaság nagyságát.

A felsőbb tanfolyamon levő tanuló ifjúság egyetemi közlét felállított: az ifjúság kör, teológiai kör, teológiai énekar, teológiai önszegélyző egyet, tanítóképződei és képzőkör és tanítóképződei dalkör.

Statistikai kimutatás szerint a gyakorló és elemi iskolákban a növendékek száma ötlet, a tanító képző intézetben hárommal szaporodott az előző évhez képest.

A jövő iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 1-én lesz; a tanítás 6 óra veszi kezdetét.

Irók és művészek kirándulása.

Segesvár, aug. 24.

A magyar írók és művészek társaságát Segesvárra érkeztek Meltzer Frigyes segesvári polgármester üdvözölte hazafias német beszéddel, melyre P. Szathmári Károly magyar nyelven adott lelkesedéssel melegen áthallott választ.

A segesvári fogadtatás mindenképpen fényes és minden igényt teljesen kielégítő volt. Az indóházán ott volt az egész város és magyar intelligencia. Nők nagy számmal, s a tűzoltók is teljes díszben. A bevonulás után fényes bankett traktot, melyen felül 200-an vettek részt. Az első felköszöntő Meltzer Vilmos városi tanácsos mondotta polgárság nevében magyarul, a másodikok Abrányi Emil a vendégek nevében németül. Horváth László kir. tanfelügyelő Magyarországot, Váradi Antal dr. országgy. képviselő Segesvár városát, Somogyi m. főjegyző a vendégeket, Komócsy József a polgármestert éltették.

A hangulat mindvégig vidám és emelkedett volt. A magyar írók kirándulásának nagy horderejét érte a szépséges és magyarság egyaránt, s mindent elkövetők a néze, hogy az őszinte testvériséget a maguk részéről minden irányban egyaránt kiűntessék.

A társaság száma ötvenre ug, kik között a felerész hölgyekből áll.

Segesvárt a Pongrácz Lajos kolozsvári zenekara fogadta a társaságot, s kieri ki Keresd Gr. Bethlen Gáborhoz az E. M. K. E. elnökéhez.

Az estéli koncertre minden jegy elfogyott.

Az első két nap óta zabug, de ez a legkisebb hatással sinos a derült hangulatra, mely mindenütt fellobban, valahol csak a társaság megszáll. A segesvári fogadtatással teljesen meg van elégedve a társaság. Kitűnő rendezés volt, s a vendég szeretet kifogástalanul szives.

Tegnap délután Keresdre volt kirándulás Gr. Bethlen Gábor vendége volt ott az egész társaság, s kivül a segesvári város és magyar intelligenciának sok tagja. A kiránduló társaság fogadtatása a grófi hírnevéhez mindenképpen méltó volt. Mindegy negyven koszin ment ki körülbelül tíz óra alatt Keresdre a vendégsereg. Dános faluban a románság két szép diadalkapuvall nemzeti színű zászlókkal várakozott, s a szakadó eső dacára nagy számmal önszegély-lekezte lelkesen éljenézt az átröbögő kol-

Jött éppen a megemmisülés szélén is, de mindazok együtt véve nem volnának akorák, mint a mekkora ez a csapás lenne, a mely a keletről fenyegeti. A történelem megtudja találni a magyarázatot mindehhez, de ez az egy, most a civilizált tizenkilencedik száz utolsó felében sem megfejtendő, sem keresztény Európának, a mely a multban oly sokat köszönt szabad Magyarországnak a kelet barbarizmus feltartoztatásáért, megbocsátható nem volna.

Az unitáriusnak épen jelenleg egy reményteljes jövő küszöbön áll. Ha semmi sem áll útjában, egész Magyarországra épen fogja tiszta vallásos eszméit és helyes erkölcsi elvei nemestítő befolyását. Azt nem mondjuk, hogy az unitárius Magyarországra vallásává leend. Nálunk az egyházak sokkal szilárdabban vannak szervezkedve, hogy sem oly könnyen megingathatók legyenek jelen állapotukban. De mégis mi kimerjük mondani, hogy az unitárius hit a kovász szerepére hivatott. Ez megfogja keletni a tésztát, hogy aztán abból ki milyen forma kenyeret készíts, az az ő dolga.

Az unitáriusok a magok befolyását iskoláikon kívül főleg egy két havi folyó iratok a Keresztény Magvető útján gyakorolják, a melynek jószágát és liberalizmusát még idegenek is elismerik. Most mindjárt három éve lesz hogy a vallásos élet ébresztésére a Dávid Ferencz neve alatt egy társulatot alakítottak. Ez az egyet buzgó tevékenységgel működik, részint a vidéken lévő fiók egyeteket, részint egy kolozsvári választmány, részint pedig egy évi közgyűlés útján, valamint irodalmi nyomatványai által is, melyekből dr. Brassaitól a „jövő vallása”, „Hit és Vallás” Köváry Lászlótól „A keresztény család” az értekezések adtak ki eddigig, nagyon olosó áron.

Az unitáriusok mind testestől, lelkesedéssel együt egység meggyarok, életre halálra

a magyar nemzettel tartanak. Egyik a másik nélkül nem gondolható. Mi reméljük, hogy a lenni vagy nem lenni kérdése nem fog felvetettni mostanában. A mi nagy elenségnünk Oroszországgal átfogja látni, hogy mielőtt más idegen népek szabadsága érdekében folytatna harozai kalandokat, jobb lesz ha először saját kapuja előtt takarítja el a szemét. És aztán a mi nemzeti érdekeink is rövid időn rá kell hogy jöjjenek, hogy e nagyvilágban nincs számunkra hely a magyarok országán kívül, valamint azt hogy a magyaroknál kik őket védelmezték, szabaddá tették, jobb védőre nem találnak ezután sem.

A magyar faj veleszületett loyaltitása, valamint a nemzetiségek értelmi fejlettsége, Magyarországnak virágzó jövőt fognak biztosítani.

Diána fegyelmé.

A „Dora” szerzőjétől.

Az „Ellenék” számára fordította: Amica.

L.

(Folytatás, s. 76-81.)

— Tudod, mondá, hogy mind a két-tónkre nézve rossz lesz ha előzsz. Nem lesz kellemes a rokonoknak viszáldokásainkat látni.

— A szemtanúknak a házassági élet-ről egy új tanulmánnyal fogunk szolgálni! gonyolodott Lord Clanronald. Éa veled megkér, arról légy biztos. Azzal nem hiszelg magamnak, hogy kegyeidet bírnám; de azt tudom, hogy Fernessben szeretnek és szívesen látnak. Lady Clanronald, társaságom élvezetére biztosan számíthatok.

— A Diána szemeinek a tűze fényét nem szegényítette és nem zavarta meg.

— Jöjj ha tetszik, mondá; én nem sokat törődöm vele.

— Azt nagyon jól tudom, volt a válasz; de örülök hogy rokonaidnak megmutatbom, hogy mily keveset gondolsz velem.

— Legalább hallani fogják midőn káromkodol és ordítasz réám, volt a válasz.

— Mind a két részről nagyszerű látvány lesz, mondá nevetve Lord Clanronald. Én hajlandó vagyok rá. Azt hiszem, hogy aki beánnunket egyszer együtt látott, a boldogság eszméjét nem fogja velünk összekötésébe hozni.

Ezelőtt gyakran megtörtént, hogy midőn férje ehhez hasonló dolgokat mondott, oda ment hozzá, sajnálatát fejezte ki, s ígérte, hogy megpróbálja, hogy boldogabbak legyenek. De férje nyere szavakkal s durva sédálmalakkal taszította el magától, sőt néha rosszabbat is tett. — Ma nem tett Diána ilyen kísérletet; rég belefért már a kísérletekbe. Csak elfordult azt ismételve:

— Jöjj ha tetszik; én nem sokat törődöm vele.

Épen április volt, s élénken emlékezett vissza, hogy Ferness mily szép e hó napban, a violák illatára, az erdőben a sárga primulákra s a fakadó gesztenyefákra gondolt. A hosszú tükör előtt állva, mely fejedelmé alakját visszaadta, látta, hogy szép arca elvesztette szelid kifejezését, hogy az büszke és hideg lett. Merően nézett magára.

— Alig fognak megösmerni, mondá; a rég. Diánából egy vonás sem maradt meg. Vajjon gyanítani fogják-e, hogy külsőmet mi változtatta meg? Mit fog Royall mondani? N-m nevezhet „gyermek Diánának” többé. Csak huszonhárom éves vagyok, de szívem ötven éves.

E szavak „gyermek Diána”, hogy üldözték. Hű barátját mily közel hozták hozzá.

A boldog mult mint tárlt fel előtte! Minden szerencsétlenségét az atyja házassága okozta, és ő azért nősült meg, hogy a Stone hercegre és hercegnő barátságát megnyerje. A hosszú évek eltelté után mily kieszterünk tetszett minden; és a saját viselére mily hitványának tetszett! Dacból s bosszu vágyból férjhez menni, négy életet szerencsétlenné tenni csak azért hogy Lady Cameronnak fájdalmat okozzon, olyan fájdalmat mely a csapással majdnem elenyészett.

Ó a megalázódás érzetével soha sem hajtotta meg a fejét, mert különben most midőn a honvágy felébredt benne, lett volna reá alkalm. Büszkébe tartoztatta magát vissza a kétségbeeséstől; de most, midőn atyjára és Richárdra gondolt, Richárdra ki őt annyira szerette, és Sir Royallra, a ki őt még Richéld is jobban szerette, most szíve elérzékenyült.

Lord Clanronald a fejébe vette, hogy az utazásukat megelőző napok alatt a családja kifejezése szerint „nehézkos, természetű” legyen. Tudta ő azt hogy házassága rosszul sikerült; tudta hogy szép fiatal feleségével kegyetlenül és szívtelenül bánt; tudta hogy Diána gyűlöli, hogy szerencsétlen családi életük mindenki előtt látható volt. Néha megbánást érzett hogy felesége iránt oly goromba; a voltak idők, midőn túlságos iszákosságát végyelte. Tudva hogy Diána menyinyira utálja dorbézolásait, s tette azt; de nem volt elég erkölcsi bátorsága hogy rossz szokásával szakítson, vagy józan életet élni próbáljon. Ó kívánta hogy bár minden másképpen történt volna, s lelkiismerete némi könnyebbülést érzett midőn azzal valódi magát, hogy nagyon magadon gondolkozáan nőt vett feleségül.

Az utazás Ronald udvarból Fernessé nem volt kellemes. Diána komolyan kérte a férjét, hogy látogatások alatt bagyjon láss részeskedéssel; s férje azon gyanúsítára, hogy valaha másképpen látta, mint jónak láthatban olyan dühös volt, hogy az egész uton szórta reá a piszkosabbul piszkosabb szavakat.

A Diána szemébe könnyek jöttek, de nem engedte azokat lehullani. Ó évi távollét után nem akart Fernessben kísért arccal megjelenni. De az aróférsítés, hogy a férje dühös támadásait türelmemmel tűrje, győztette szívét, amár aróan néz látszott annak semmi jele.

— L!

Lady Clanronald ismét szép otthonában volt, s a hazajövetel álmokat tetszett előtte. Midőn a terrasson állott, ugy tetszett mint ha azt soha sem hagyta volna el. Midőn a róza kertbe ment hol a hibók már fejlődni kezdődtek, midőn a virágokba ment gyönyörködve a virágok mennyiségében, a boldog mult mint egy zavart álom tűnt fel előtte. De nem tudott többé a régi Diána lenni; nem tudta többé a régi boldogságot s szabadságot érezni.

Az atya és leánya közötti találkozás nem volt tündető de mélyen megható.

— Diána, mondá Cameron Péter karjait kitárva, már szinte azt gondoltam, hogy elfelejtetél.

S a büszke szívbelől a kiáltás tört az ég felé, hogy bár mindent el tudna felejtetni, s az atyja lebelre hajtott fölhalna meg.

— Édesem, mondá az atyja szomorúan, te annyira megváltoztál, hogy szinte azt tudnám gondolni, hogy Diána leányom meghalt.

(Folyt. köv.)

BCU Cluj-Napoca.

H I R D E T É S E K.

Sz. 901—1887.
végreh.

Árverési hirdetmény.

A városi kir. bíróságnak 4621. szám alatt kelt végzése folytán a Falk E. A. és fiának Verzák György elleni 225 frt 99 kros ügyében felülfoglalt Biedermann E. részére lefoglalt és végrehajtás alól ki nem vont 556 frt 90 krra becsült ruhaneműk elárverezésére határkapul 1887. évi szeptember hó 2. délelőtt 9 óra tűzetik ki a gabnatérre, miről felek értesítettnek.

745. (1—1)

Egyszersmind felhívatauk mindazok, kik az elárverezendő ingók vételárából elsőbbségi igényt érvényesíteni vélnék, bejelentéseiket a végrehajtási eljárás 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alólírtul írásban, vagy szóval bejelenteni el nem mulasszák, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kolozvárt, 1887. évi augusztus hó 24-én.

SZABÓ KÁROLY,
k. b. végrehajtó.

HOFER M. JÓZSEF

Ajánlja Julius hó 1-től

Özv. DOBÁL IZSÁKNÉ házához áthelyezett

tetemesen megnagyított és egész ujonnan berendezett

NŐI-DIVAT- és PIPERE-ÜZLETÉT

a nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

Kiváló tisztelettel

HOFER M. JÓZSEF.
(Ezelőtt Szathmáry Elek háznál)

609. (13—x)

Legolesobb bevásárlási forrás!

Van szerencsém t. cz. vevőim szíves tudomására hozni, hogy a belhid-uczában saját házamat (27 szám) a mai kor követelményeinek megfelelőleg úgy az emeleti mint a földszinti helyiségeit

BUTOR-RAKTÁRRÁ

alakítottam át.

Nagy raktárt tartok jó s száraz anyagból készült szalon, ebédlő és háló szobák berendezésére, továbbá egyes butor-darabokra a m. chiffonok, kredenczek, háló-, ebédlő-, szalon-, író-, varó-, öltöző asztalok, heverő divánok, közönséges és egész finom garnitúrák, minden színű butor szövöttek és szőnyegek. Segglos, Afrique löször- és inganyos matrácok, fali álló- és toilletto tükrök, aranyozott keretekbe fogalt olajnyomau képek, aliak carni-sok, n dfonatu székek, különb faj a székek stb. butorokból.

Elvállalok mindennemű

épület asztalos munkákat, termék, szobák és kerthelyiségek díszítését, valamint berendezését, ócska szoba-butorok ujtását legelőnyösebb árakban.

Tisztelett 1

KEREKES JÓZSEF.

624. (6—*)

Kizárolagosan hazai gyártmány!

BORSZÉKI GYÓGYFÜRDŐ.

Az 1878-ik évi Bécsi, az 1878-ik évi Párisi és 1882-ik évi Triestzi tárlatokon kitüntető ezüst- és aranyérmekkel jutalmazva.

BORSZÉK világhírű szénsavdús tartalmu gyógy- és ásványvizei, páratlan hideg-, lobogó-, kristály-, tükör- és melegfürdői és fenyves ozondus levegője az emberi test gyengeségeinek és betegségeinek számtalan válfajában évtizedek óta kitűnő eredmény-nyel használtattak.

A fürdők izléssel és kényelemmel vannak berendezve. Üdülés és szórakozásra jól berendezett fenyves sétányok, olvasó- és zongora-terem és más mulató helyek, valamint az ujonnan épült „Kossuth-kúti gyógycsarnok” kávémerő és czukrászdával kínálkozik. Rendes fürdőorvos, gyógytár, közegészségügyi- és közbiztonsági hatóság, posta- és távirda s a legkitűnőbb zenekarok egyike a fürdő-közönség rendelkezésére áll. Vannak jól berendezett és kényelmes magán-bérlházak, vendéglők és kávéházak, a helyi viszonyok szerint mérsékelt és hatóságilag ellenőrzött jutányos lak- és étkezési díjszabással.

A közlekedés könnyítésére mindennapi gyorskocsi-közlekedés van rendszeresítve, a szász-régeni vasuti indóháztól Borszékig és vissza július hó 1-től szeptember hó 10-éig. Egy 4 személyre berendezett egész kocsi után 20 frt, személyenkint 20 kgr. díjmentes podgyással; hátulsó ülésen 8 frt, szembe ülésen 7 frt. 3—12 éves gyermekek és cseléd-ekért féldíj fizetés mellett.

E tekintetben a m. kir. államvasutak igazgatósága által a Borszékre utazó fürdővendégek ré zére a budapesti, aradi, kolozsvári, gyula-fehérvári, dévai és brassói vasuti állomásokról Szász-Régenig május hó 15-étől szeptember hó végéig érvényes mérsékelt menettérít jegyek adatnak ki. A fürdőintézet és ásványvíz-üzlet körébe tartozó tudakozódások és megrendelések a Borszéken helyben székelő „Fürdő- és Üzlet-igazgatóság” intézendők.

ÁSVÁNYVIZEK ÁRJEGYZEKE.

Borszéken a raktári helyiségben:

1 láda 50-es 1.4 literes
1 „ 25-ös 1.4 „
1 „ 50-es 1.0 „
1 „ 25-ös 1.0 „
1 „ 50-es 0.5 „

7 frt — kr.
3 „ 60 „
6 „ 50 „
3 „ 30 „
5 „ 30 „

1 láda 50-es 1.4 literes
1 „ 25-ös 1.4 „
1 „ 50-es 1.0 „
1 „ 25-ös 1.0 „
1 „ 50-es 0.5 „

A szász-régeni vasuti állomásnál:

8 frt 70 kr.
4 „ 45 „
7 „ 90 „
4 „ „
6 „ 15 „

Nagyobb rendelmenyeknél megfelelő % leengedés.

618. (19—x)

A fürdő- és üzlet-igazgatóság.